

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404394>

Neem deel aan het
najaarsprogramma!

Nieuw:
www.uu.nl/alumni

Universiteit Utrecht

ILLUSTRER

Alumnimagazine van
de Universiteit Utrecht
augustus 2009

56

Oncoloog & alumna
Elsken van der Wall

over haar roeping:
strijden tegen borstkanker

Leren van
'The World Economic History Congress'

- 3 Benoemd tot...** Alumni in hun nieuwe functie
- 4 In het kort** Nieuwtjes op en rond de universiteit
- 8 Verdieping** 'The World Economic History Congress' in Utrecht
- 12 Werkend leven** De dertigersdip: keuzevrijheid als luxe of last?
- 14 Interview** Alumna en oncoloog Elske van der Wall
- 17 Nieuw!** De vernieuwde site www.uu.nl/alumni
- 18 Utrecht Centraal** Start van een nieuw cultureel seizoen!
- 20 Interview** Leneke Visser neemt na tien jaar afscheid als directeur van het Utrechts Universiteitsfonds: een terugblik op tien jaar denkwerk en daadkracht
- 22 Speciaal voor U!** Aantrekkelijke kortingen voor U-fonds alumnipashouders

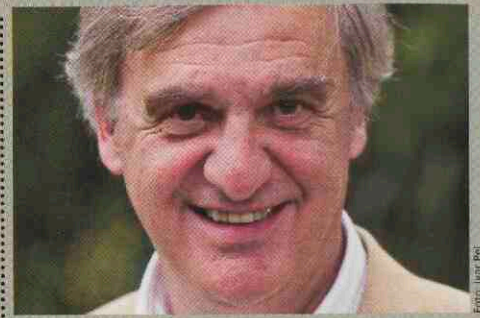

Foto: Ivar Pei

Nieuw academisch jaar

Het nieuwe academisch jaar staat voor de deur. Na een lange zomer zullen weer duizenden studenten de straten van Utrecht vullen. Maar ook voor u als alumnus betekent september een nieuw jaar. Samen met de universiteit, alumni en verschillende bedrijven en instellingen heeft het Universiteitsfonds een interessant najaarsprogramma voorbereid.

Bij deze Illuster ontvangt u het najaarsprogrammaboekje. Ook is alle informatie terug te vinden op onze vernieuwde website: www.uu.nl/alumni/najaarsprogramma (zie ook pagina 17). Bent u begunstiger van het Universiteitsfonds? Dan heeft u het najaarsprogrammaboekje al eerder ontvangen. En heeft u waarschijnlijk ook al gelezen dat u als begunstiger aantrekkelijke kortingen krijgt!

Thema's van de Utrecht Lezingen en workshops zijn onder meer de wereldwijde financiële crisis (zie ook pagina 8), de toekomst van infectieziekten en keuzedruk bij dertigers (zie ook pagina 12).

Ik nodig u van harte uit!

Dr. André Bolhuis,
voorzitter Utrechts Universiteitsfonds

Van strafrechtadvocaat naar VARA-voorzitter

Cees Korvinus

Strafrechtadvocaat Cees Korvinus (1950), alumnus Rechtsgeleerdheid, volgt per 1 oktober Vera Keur op als VARA-voorzitter. De drukbezette verdediger van onder anderen Ad Bos, klokkenluider in de bouwfraude, en topcrimineel Etiënne U. verwacht in de journalistiek opvallend veel baat te hebben van zijn juridische achtergrond.

“De overstap van advocaat naar VARA-voorzitter lijkt misschien niet zo voor de hand liggend, maar voor mij zijn de media bekend terrein. Ik heb altijd veel meegewerkt aan televisieprogramma’s van de VARA, bijvoorbeeld aan *Masterclass* van Sonja Barend en als adviseur bij *Het Hof van Joosten*. Ook het voorzitterschap is voor mij geen vreemde overstap. Ik zat altijd al in allerlei besturen en commissies (onder meer in het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten, red).

Schitterend vak, maar topsport

Toen de VARA mij voor deze functie vroeg, sprak me dat aan. Het lijkt me uitdagend om als VARA in dit publieke bestel goede, progressieve, informerende programma’s te blijven maken voor een breed publiek. Dit als tegenhanger van commerciële omroepen, qua inhoud en kwaliteit. Ook vond ik het na 32 jaar advocatuur aardig om nog eens wat anders te doen. De advocatuur is een schitterend vak, maar wel topsport. Je hebt zo’n ongelooflijk dwingend agenda, zo’n enorme ‘caseload’. Je probeert iedereen te helpen. Dat vereist veel structureringsvermogen en improvisatiekunst. Het is een erg zwaar vak, hoor.

Een volstrekt onafhankelijke houding

Ik heb altijd veel gehad aan mijn rechtenstudie in Utrecht. Ik studeerde van 1970 tot 1977. Een boeiende, leuke tijd. Ik herinner me de korte bezetting van het Academieggebouw in 1972 waar ik aan meedeed, als actie tegen de verlaging van het collegegeld. Ik was heel politiek actief, maar niet aangesloten bij een partij. Tijdens de studie deden we veel aan strafrecht. Dat was erg goed. Die studie en studententijd hebben me gevormd, me sterk en kritisch gemaakt en me de volstrekt onafhankelijke houding gegeven die je als advocaat zo nodig hebt. Als advocaat ben je de ‘last man standing’; je moet tot op het laatst duidelijk maken waar het in de zaak om gaat en waar je voor staat. De advocatuur heeft opvallend veel linken met de journalistiek. In beide vakken draag je maatschappelijke verantwoordelijkheid, ben je het geweten, moet je onderzoek doen en zoeken naar duiding. Bij beide heb je een scherpe blik nodig, het vermogen om iets vanuit verschillende invalshoeken te bekijken. Met die juridische bagage kom ik denk ik een heel eind bij de VARA.”

Ed Nijpels (1950) *Alumnus:* Nederlands Recht. *Benoemd tot:* bestuursvoorzitter van Stichting Pensioenfonds ABP. *Was voorheen:* Commissaris van de Koningin in Friesland.

Meta Knol (1969) *Alumna:* Kunstgeschiedenis en Archeologie. *Benoemd tot:* directeur Stedelijk Museum De Lakenhal in Leiden. *Was voorheen:* conservator moderne en hedendaagse kunst van het Centraal Museum in Utrecht.

Mark van den Biggelaar (1968) *Alumnus:* Nederlands Recht. *Benoemd tot:* lid Raad van Bestuur en CFO van Heijmans NV. *Was voorheen:* lid hoofddirectie en CFO van Samas NV te Houten.

Cees Korvinus (1950) *Alumnus:* Rechtsgeleerdheid. *Benoemd tot:* voorzitter van de VARA. Hij volgt alumna Vera Keur op. *Thans:* strafrechtadvocaat bij Korvinus Abeln Advocaten in Amsterdam.

Jaap de Keijzer (1962) *Alumnus:* Geologie en Nederlands Recht. *Benoemd tot:* lid Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. *Is ook:* partner bij De Brauw Blackstone Westbroek.

Peter Ester (1953) *Alumnus:* Sociologie. *Benoemd tot:* plaatsvervangend kroonlid SER. *Is ook:* hoogleraar-directeur OSA Universiteit van Tilburg.

Jan Warning (1956) *Alumnus:* Sociologie. *Benoemd tot:* directeur Arbouw. *Was voorheen:* directeur Bureau Beroepszaken FNV.

Klaas de Vries (1943) *Alumnus:* Nederlands Recht. *Benoemd tot:* bijzonder hoogleraar ‘Praktijk en cultuur van het Nederlandse parlement’ aan de Radboud Universiteit Nijmegen. *Was voorheen:* lid Tweede Kamer (PvdA) en minister van Sociale Zaken en Binnenlandse Zaken.

Kijk voor meer benoemingen op
www.uu.nl/alumni

Sierd Cloetingh (1950)

Alumnus: Geofysica en Aardwetenschappen. *Benoemd tot:* lid Scientific Council van de European Research Council, het subsidieorgaan van de Europese Unie. *Is ook:* Akademiehoogleeraar van de KNAW.

Govert Veldhuijzen (1955)

Alumnus: Geschiedenis. *Benoemd tot:* lid van Gedeputeerde Staten (CDA) provincie Zuid-Holland. *Was voorheen:* bestuurslid Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten.

Martin Berendse (1963)

Alumnus: Nederlands Recht. *Benoemd tot:* algemene rijksarchivaris van het ministerie van OCW. *Is ook:* directeur van het Nationaal Archief.

Bregje van Woensel (1974)

Alumna: Kunstgeschiedenis en Archeologie. *Benoemd tot:* conservator 'De Nederlandse Identiteit?' bij Museum De Paviljoens te Almere. *Was voorheen:* stadsconservator bij Museum Boijmans Van Beuningen.

Luc Habets (1965)

Alumnus: Nederlands Recht. *Benoemd tot:* lid van het dagelijkse bestuur van Lexence. *Is ook:* partner bij Lexence.

Kees van Laarhoven (1962)

Alumnus: Geneeskunde. *Benoemd tot:* afdelingshoofd en hoogleraar Heelkunde bij het UMC St. Radboud. *Was voorheen:* chirurg bij het St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg.

Jan van der Grinten (1964)

Alumnus: Nederlands Recht. *Benoemd tot:* partner bij Kennedy van der Laan. *Was voorheen:* advocaat bij Stibbe.

Wilt u een benoeming van een alumnus doorgeven? Mail naar alumni@uu.nl o.v.v. 'benoeming'.

Taking up the global challenge!

Meer dan 300 onderzoekers uit de hele wereld waren van 5 tot en met 8 juli 2009 op De Uithof bijeen tijdens de conferentie 'Taking up the global challenge'. Utrecht was voor een paar dagen het centrum van de wereld op het gebied van duurzaamheid. In het Educatorium werd volop kennis uitgewisseld via lezingen en ook in de gangen stonden de deelnemers in groepjes druk te netwerken en te debatteren. Op de laatste middag werden er prijzen uitgereikt voor de beste essays over duurzaamheid en werd de locatie van volgend jaar alvast aangekondigd: Hong Kong.

Kijk voor meer informatie op

<http://globalchallenge2009.geo.uu.nl>.

IN DE PRIJZEN

Dichter en alumnus van de faculteit Geeswetenschappen Mischa Andriessen heeft de **C. Buddingh'-prijs** voor Nieuwe Nederlandstalige Poëzie 2009 gewonnen. Hij kreeg de prijs voor zijn bundel *Uitzien met D.* Mischa Andriessen studeerde in 1995 bij dr. Eugène van Erven af in Amerikanistiek. De uitreiking van de C. Buddingh'-prijs vond plaats op 18 juni tijdens de 40e editie van het Poetry International Festival in Rotterdam. Aan de prijs is een geldbedrag van 1200 euro verbonden.

Alumna Culturele Antropologie Annemarie Blom heeft de eerste prijs gewonnen bij een prijsvraag van de gemeente Utrecht die was uitgeschreven op het platform van **'Battle of Concepts'**. Op dit platform kunnen organisaties vraagstukken plaatsen die door studenten en young professionals tot 30 jaar worden aangepakt. Met een Talent Pool van 4.500 leden is Battle of Concepts de grootste denktank van Nederland. De prijsvraag luidde: 'Hoe maak je diversiteit zichtbaar met een product?' Blom bedacht een multifunctioneel en kleurrijk vormgegeven elastiek. Utrechtse burgers kunnen het voor verschillende doeleinden gebruiken, zoals aan de fiets, tas of om een stapel documenten. Op dit moment wordt bekeken of het idee daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. www.battleofconcepts.nl.

Kijk voor actuele ontwikkelingen ook op www.uu.nl > nieuws.

Arbeidspatronen ouders werken generaties door

De manier waarop ouders werk en zorg onderling verdelen, beïnvloedt de latere arbeidspatronen van hun kinderen. Tot deze conclusie komt Anne van Putten in haar proefschrift 'The role of intergenerational transfers in gendered labour patterns'. Voor haar promotieonderzoek aan de Universiteit Utrecht analyseerde zij duizenden ingevulde vragenlijsten van verschillende generaties ouders en kinderen. En wat bleek: vaders die zich intensief met huishoudelijke taken bemoeien, geven hun zoons het goede voorbeeld. En ook maken dochters van huismoeders - als ze eenmaal volwassen zijn - minder uren op de arbeidsmarkt dan dochters met werkende moeders. Arbeidspatronen worden, kortom, van generatie op generatie doorgegeven. Van Putten promoveerde in juni aan de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie.

Hiervan krijg ik energie op mijn werk

Oproepen

Elk half jaar een SIB-reünistenborrel!

i Nieuw: elk half jaar een reünistenborrel bij de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen. De eerstvolgende borrel is op vrijdagavond 6 november 2009 vanaf 19.30 uur in café de Nieuwe Dikke Dries, Oudkerkhof 36. Voor meer informatie mail naar: secretaris@sib-utrecht.nl. Of bel: (030) 253 28 84. www.sib-utrecht.nl.

Wijziging lustrum Medische Biologie/ Biomedische Wetenschappen

i Helaas wordt het lustrum - dat gepland was op 7 november 2009 - uitgesteld naar het voorjaar van 2010. Houd voor meer informatie de site in de gaten: www.uu.nl/lustrumBMW.

Universiteit doet mee aan Open Monumentendag

i Op 12 september 2009 staat in Utrecht de universiteit centraal. En dan met name de Universiteitsbibliotheek die dit jaar 425 jaar bestaat. Eind augustus 2009 zal de Letterenbibliotheek - na een intensieve verbouwing - opgaan in de Universiteitsbibliotheek Binnenstad. De Grande Galerie en de Kapel van het voormalig paleis van koning Lodewijk Napoleon zullen dan weer in volle glorie beschikbaar zijn voor de bibliotheekgebruikers. Tijdens Open Monumentendag kunt u het gebouw met eigen ogen bezichtigen. Medewerkers geven de hele dag rondleidingen. Zie ook pagina 18. www.openmonumentendagutrecht.nl.

WAT VINDT U?

Iets maken

"Als programmamanager vind ik vooral de zelfstandigheid die ik heb bij het uitdenken van trainingen prettig. Ook het feit dat ik echt iets 'maak' geeft me voldoening; uiteindelijk ligt er een mooie map met studiemateriaal en een goed programma."

Marieke Schoots Alumna Algemene Sociale Wetenschappen (2001)

Doorbraak

"Ik krijg op mijn werk energie wanneer in de behandeling van cliënten een doorbraak bereikt kan worden. Daarnaast geeft het contact met collega's die ook enthousiast zijn over hun werk me veel energie."

Kasper Nikkels Alumnus Klinische Psychologie (2007)

Georganiseerd

"In mijn werk als projectmanager bij Kris Kras Design word ik blij van een goed georganiseerd proces. Zo krijgen onze ontwerpers en tekstschrijvers echt de ruimte om tot communicatieoplossingen te komen waar onze klant zelf nog niet aan had gedacht. En een tevreden klant: die geeft ons allemaal energie."

Floor Peeters Alumna Theater-, Film- en Televisiewetenschap (2002)

Onderzoeksnieuws

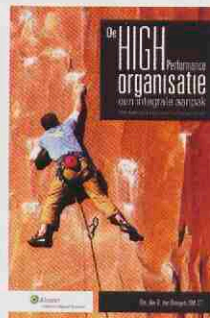
Gebruik van lachspieren maakt cartoons grappiger

Een grappige situatie werkt op onze lachspieren. Dat is bekend. Maar als we hoogleraar Sociale Psychologie Gün Semin van de Universiteit Utrecht mochten geloven, is het omgekeerde óók waar! In het blad *Psychological Science* meldt hij dat het blokkeren van de lachspier van proefpersonen invloed had op hun waardering voor cartoons. De helft van de proefpersonen moest een pen tussen de lippen vasthouden, waardoor zij fysiek niet konden lachen, de anderen konden gewoon lachen.

i Kijk voor actuele ontwikkelingen op onderzoeksgebied op www.uu.nl > nieuws.

Winnaars boek 'De High Performance Organisatie'

In de vorige Illuster konden alumnipashouders kans maken op het nieuwste

boek van drs. Jan den Breejen: *De High Performance Organisatie: een integrale aanpak*. De volgende personen krijgen het boek thuisgestuurd:

- Vincie van Gils uit Best
- Bob H.E. Kortz uit De Meern
- Larissa Oostenrijk uit Arnhem
- Alette van den Hazelkamp uit San Diego (USA)
- Frenk J.P.M. van Kan uit Maastricht

i Op pagina 23 leest u hoe u kans maakt op het boek 'Kijk op Karakter'.

Activiteiten rond de Universiteit Utrecht

• Architectuur in De Uithof (1), inclusief Paul McCarthy tentoonstelling

- 28 augustus 2009.
- Locatie: startpunt: Gutenberg.
- Aanvang: 15.00 tot 17.00 uur.
- Meer weten? www.aorta.nu.
Reserveren is noodzakelijk.

• Knalfeest in het Jeugdlab

- 30 augustus 2009.
- Locatie: Universiteitsmuseum.
- Aanvang: 11.00 uur.
- Meer weten?
www.uu.nl/universiteitsmuseum.

• Architectuur in De Uithof (2), inclusief Paul McCarthy tentoonstelling

- 9 september 2009.
- Locatie: startpunt: BasketBar.
- Aanvang: 18.30 tot 20.30 uur.
- Meer weten? www.aorta.nu.
Reserveren is noodzakelijk.

• Bas Haring opent Studium Generale

- 9 en 16 september 2009.
- Locatie: Aula van het Academiegebouw.
- Aanvang: 20.00 uur.
- Meer weten: www.sg.uu.nl.

- **Studium Generale** gaat weer van start met een nieuwe lezingenreeks. Alle lezingen zijn gratis te bezoeken. Kom op tijd, want het loopt snel vol. Zie voor het programma en tijden www.sg.uu.nl.

• Universiteit Utrecht tijdens Utrecht Uitfeest

- 13 september 2009.
- Locatie: Academiegebouw, Parnassos Cultuurcentrum, Universiteitsmuseum en museum & sterrenwacht Sonnenborgh.
- Aanvang: 10.00 uur.
- Meer weten? www.uitfeest.nl.

• Nacht van Descartes

- 2 oktober 2009.
- Locatie: Geertekerk, Geertekerkhof 23.
- Aanvang: 13.00 uur.
- Meer weten? www.nachtvandescartes.nl.

• Carolus De Maets Excursie naar Clindia Benelux

- 7 oktober 2009.
- Locatie: Larikslaan 6a, Leusden
- Aanvang: 14.00 uur.
- Aanmelden: HIM.Wevers@planet.nl of schriftelijk: Henk Wevers, Frans Halsstraat 49A, 3583 BM Utrecht.

• Kindermuseumnacht

- 17 oktober 2009.
- Locatie: tien Utrechtse musea.
- Aanvang: nog onbekend, in ieder geval 's avonds. Houd de site in de gaten.
- Meer weten?
www.culturelezoedagen.nl.

• Religie in de post-seculiere samenleving. God opnieuw uitvinden?

- 17 oktober 2009.
- Locatie: Academiegebouw.
- Aanvang: 10.00 uur.
- Meer weten? www.symposiumssrnu.nl.

• Alumniborrel in Utrecht

- 11 november 2009.
- Locatie: Academiegebouw aan het Damplein.
- Aanvang: 17.00 uur.
- Meer weten? www.uu.nl/alumni.

• Het RadioBlazersEnsemble speelt Joseph Haydn

- 18 november.
- Locatie: Geertekerk, Geertekerkhof 23.
- Aanvang: 20.15 uur.
- Meer weten: www.haydnstichting.nl.

- **Hovo Universiteit Utrecht**, onderdeel van Stichting Hoger Onderwijs voor Ouderen Utrecht, heeft 19 aantrekkelijke UU cursussen voor 50-plussers geprogrammeerd. Voor meer informatie: www.hovoutrecht.nl.

📍 Kijk voor meer informatie op de vernieuwde, uitgebreide agenda op www.uu.nl/alumni.

Ook RIVM naar Science Park

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is van plan zich te vestigen in het Science Park op De Uithof. Begin juli is een intentieovereenkomst getekend met de Universiteit Utrecht, gemeente Utrecht en de Rijksgebouwendienst, waarin staat dat zij zich zullen inspannen om de vestiging in 2016 op De Uithof te realiseren. Eerder al kondigde Danone ook een verhuizing aan van haar research en developmentafdeling op het gebied van babyvoeding. Mirjam Govers van Danone Research: "Wij werken al jaren met de Universiteit Utrecht en het RIVM samen. Kennis uitwisselen is enorm belangrijk, voor alle partijen. Dan kun je het beste fysiek bij elkaar zitten."

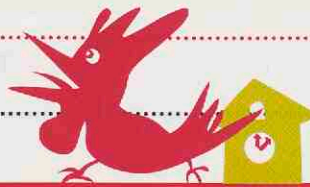
Nieuwe impuls Utrecht Science Park

De komst van het RIVM en Danone geeft een nieuwe impuls aan het Utrecht Science Park, dat een een samenwerkingsverband is tussen de Universiteit Utrecht, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Hogeschool Utrecht, gemeente en provincie. Het Utrecht Science Park ontwikkelt zich tot een internationaal vooraanstaand centrum voor wetenschappelijk onderzoek, academische patiëntenzorg en kennisintensieve bedrijvigheid.

Grensverleggende televisieserie

Drie alumni van het University College van de Universiteit Utrecht - Ryan den Rooijen, Jac de Vries en David van Damme - hebben samen met een student van de Universiteit van Amsterdam YourSeries ontwikkeld: een concept voor een televisieserie waar onafhankelijke filmmakers filmmateriaal voor aanleveren. Hierbij zal wekelijks een deel van het script online gepubliceerd worden, waarna filmmakers het materiaal kunnen verfilmen en inzenden. Tijdens het afgelopen filmfestival in Cannes presenteerde YourSeries hun plannen. En met succes! Zo wordt het project onder andere ondersteund door de Oscar-genomineerde regisseur Chris Weitz die het een "geheel innovatief project" noemde.

📍 Meer informatie over het concept is te vinden op www.yourseries.com.

Neem deel aan het najaarsprogramma voor alumni!

Dit najaar is er weer een speciaal programma voor alumni in zeven verschillende regio's in Nederland. Doet u mee aan een workshop over het starten van een eigen bedrijf? Of bent u meer geïnteresseerd in een lezing over mensenrechten? Het wordt allemaal aangeboden tijdens het najaarsprogramma dat van 11 september tot en met 27 november 2009 wordt georganiseerd.

i Kijk voor meer informatie en de aanmeldkaart in bijgevoegd najaarsprogrammaboekje of op www.uu.nl/alumni/najaarsprogramma.

NB Bent u begunstiger van het Universiteitsfonds? Dan heeft u het najaarsprogramma al eerder (met de jaarverslagmailing) ontvangen en is het nu niet bij deze Illuster meegezonden.

Universiteit Utrecht meest geliefde universiteit

De Universiteit Utrecht behoudt de derde plaats in de top 20 van favoriete onderwijsinstellingen bij profielkiezers uit 3 havo en 3 vwo. Daarmee is het de meest geliefde universiteit van Nederland. Hogeschool INHolland staat op nummer één, gevolgd door Avans Hogeschool. Dat blijkt uit een rapport van Qompas dat eind mei verscheen. De andere niet-technische universiteiten in Nederland verloren terrein in de lijst ten opzichte van vorig jaar. In de ranglijst van favoriete studies was de opleiding Diergeneeskunde (van de Universiteit Utrecht) de grootste stijger. De bachelor steeg met zes posities naar de twaalfde plaats.

Leren van elkaar

Onlangs vond ik een thesis in mijn postvak. Hoewel ik de naam van de schrijfster niet kon plaatsen begon ik, eenmaal terug op mijn werkkamer, willekeurig in het boekwerk te bladeren. Al snel werd ik het verhaal in gezogen. Het betrof een nieuw en actueel onderwerp met mooie experimenten en goed doordachte analyses. Bij het dankwoord aangekomen werd me duidelijk waarom ik deze scriptie had ontvangen. Mijn colleges hadden haar interesse in de cognitieve neurowetenschappen aangewakkerd: Het waren "inspirerende colleges" geweest. Ook al ben ik mens genoeg om van complimenten te houden, ik zag onmiddellijk in dat deze studente me inhoudelijk voorbij was gevlogen. Zij was nu de expert op dit nieuwe onderwerp en ik de student!

Maar dat is ook precies wat docerende wetenschappers willen! Wij enthousiasmeren en leggen een basis van kennis, technieken en vaardigheden. Docenten verwachten van hun studenten dat ze daarmee aan de slag gaan en zich daardoor verder ontwikkelen. Zoals een toekomstige gitaarvirtuoos niet genoeg heeft aan een docent die hem de vingerzetting voor de akkoorden leert, heeft een student niet genoeg aan enkel het doorworstelen van verplicht lesmateriaal. "Übung macht den Meister".

Dit leerproces gaat het hele leven door en uiteindelijk worden we specialisten en experts op ons eigen gebied. Dat geeft ook meteen aan hoe moeilijk het is voor docenten om up-to-date te blijven; er zijn ontzettend veel velden met nieuwe ontwikkelingen. We proberen die ontwikkelingen zoveel als mogelijk bij te houden en doen er alles aan om onze studenten goed voorbereid de maatschappij in te sturen. Maar alles kan beter en u kunt daarbij helpen. Een gestructureerde terugkoppeling van alumni zou ons allen ten goede komen.

Kortom, u kunt uw docenten, wellicht ooit uw inspiratiebron, maar ook uw vakgebied, een dienst bewijzen. Voelt u (wederom) uitgedaagd! Want u bent uw docent intussen op sommige gebieden, net als de studente waarmee ik dit verhaal begon, al links en rechts voorbijgestreefd! En zo hoort het ook!

Frans Verstraten is hoogleraar Psychologische Functieer aan onze universiteit

Leren van 'The World Economic History Congress'

De financiële crisis in

De Universiteit Utrecht was de eerste week van augustus gastheer van *The World Economic History Congress* - wereldwijd het meest invloedrijke congres op het gebied van economische geschiedenis. Meer dan duizend wetenschappers kwamen in de Domstad bijeen om te praten over financiële crises, ecologische bedreigingen en mondiale ongelijkheid. In Illuster een terugblik - met organisator Jan Luiten van Zanden en (economisch) historicus Oscar Gelderblom - op het meest actuele thema: de financiële crisis.

“**W**e beleven de snelste terugval sinds de jaren dertig. Nooit was de krimp zo groot.” Aan het woord is Jan Kees de Jager, staatssecretaris van Financiën. Hij is medeverantwoordelijk voor het regeringsbeleid dat Nederland uit het dal van de financiële crisis moet trekken en spreekt tijdens de opening op *The World Economic History Congress* (WEHC) in Utrecht. Jan Luiten van Zanden, hoogleraar Economische Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en organisator van het congres: “Bijna alle grote spelers in de wereldeconomie zijn vertegenwoordigd: China, India, de Verenigde Staten... het stelt ons in staat mondiale thema's zoals die van de financiële crisis en duurzaamheid wereldomvattend te analyseren.” Oscar Gelderblom - (economisch) historicus en vice-voorzitter van het congres - vult aan: “Economisch historici zijn in het geval van de financiële crisis in twee vragen geïnteresseerd: ‘Hoe zijn succesvolle economieën ontstaan?’ En: ‘Waarom ging het uiteindelijk mis?’ Met andere woorden: ‘Welke voorwaarden zijn er voor een crisis?’”

de economie uit elkaar. Nu, met de euro, is de kans dat dat in Europa gebeurt niet groot”, aldus Jan Luiten van Zanden. Om verklaringen (en oplossingen) te vinden voor de crisis, kijken politiek en media vaak naar economisch historici zoals Jan Luiten van Zanden. Economisch historici ontwikkelen (economische) modellen om financiële mechanismen inzichtelijk te maken, waarbij ze voor het bouwen van de formules gegevens aangereikt krijgen door historici. De combinatie van deze twee disciplines vormt een apart vakgebied, waarbij de Universiteit Utrecht tot de wereldtop behoort. Oscar Gelderblom: “De rol van de historici in het begrijpelijk maken van de werking en het eventuele falen van het financiële systeem is heel belangrijk. Vaak wordt hierbij gewerkt met informatie van de afgelopen decennia, gewoonweg omdat eerdere gegevens niet beschikbaar zijn. Wil je méér data voor het ontwikkelen en onderbouwen van de modellen, dan ben je aangewezen op historisch onderzoek. Jan Luiten van Zanden reconstrueerde bijvoorbeeld het nationaal inkomen van Nederland in de negentiende eeuw en is nu - met Engelse en Italiaanse collega's - bezig nog vélder in de

'De rol van de historici in het begrijpelijk maken van het financiële systeem is heel belangrijk'

Actueler dan ooit

De financiële crisis is het meest actuele thema op het congres én daarbuiten. Politiek en media zoeken verklaringen voor de economische terugval. Direct vergelijken ze deze met de crisis van de jaren dertig in de vorige eeuw, toen er ook sprake was van kelderende beurskoersen en wankelende banken. De vergelijking is voor de hand liggend, maar laat in elk geval al één groot onderling verschil zien. “In de jaren dertig viel

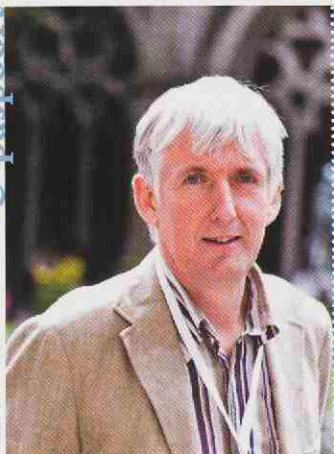
The World Economic History Congress

The World Economic History Congress is een drie- tot vierjaarlijks terugkerend interdisciplinair congres, dat dit jaar voor de vijftiende keer is gehouden (3 -7 augustus 2009). Het thema: mondiale economische geschiedenis. Doelstelling is onder meer het verbeteren van de dialoog tussen sociale en economische wetenschappen. The World Economic History Congress is een initiatief van de International Economic History Association (IEHA). Organisatoren zijn de Universiteit Utrecht (Sociale en Economische Geschiedenis) en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. Sponsors zijn Fortis Bank Nederland (hoofdsponsor), Stichting Unger-Van Brerofonds, Professor Van Winterfonds, Ministerie van Economische Zaken, Gemeente Utrecht, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en de Universiteit Utrecht. www.wehc2009.org.

economisch-historisch perspectief

V.l.n.r. Jan Luiten van Zanden,
Daron Acemoglu,
Oscar Gelderblom.

Jan Luiten van Zanden

Geboren 15 november 1955 **Studie en loopbaan** Geschiedenis en Economie aan de Vrije Universiteit Amsterdam • Promoveerde in 1985 aan de Universiteit van Wageningen • Was ook verbonden aan de Erasmus Universiteit • Benoemd in 1987 tot hoogleraar aan de Vrije Universiteit van Amsterdam en in 1992 aan de Universiteit Utrecht • Van 1994 tot 1998 directeur van het Posthumus Instituut • In 1997 benoemd tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) • Sinds 1998 general secretary van de International Economic History Association • Per 2001 senior onderzoeker aan het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) • Winnaar van de Spinoza-premie in 2003 voor 'voortreffelijk, baanbrekend en inspirerend wetenschappelijk onderzoek' • Luiten van Zanden heeft talloze boeken en artikelen over de Nederlandse geschiedenis gepubliceerd.

tijd terug te gaan. Hij vindt steeds nieuwe vraagstukken waarmee zinvolle gegevens worden verkregen. En dat is nu precies de grote charme van het vakgebied: de historicus krijgt steeds meer praktische feiten boven tafel die helpen ons begrip van nú te vergroten."

De regels van het spel

Bij het verklaren van de huidige financiële crisis speelt volgens Gelderblom de werking van instituties – zoals (internationale) belastingdiensten en banken – een cruciale rol. Hij noemt ze ook wel de regels van het spel. "Want", zegt hij. "Uit bestaande regels ontstaan nieuwe praktijksituaties. Hierop is een zekere controle nodig, maar die controle kan falen en dat werkt crises in de hand. Zo deed ik zelf onderzoek naar VOC-aandelen. Destijds groeide de optiehandel die vele voordelen en

hoe robuust ons economisch systeem is. De crisis zorgt voor veel heisa, maar de financiële structuur blijft in stand, het raderwerk van belastingen, internationale betalingen en bankverkeer functioneert. Zelfs bij tien procent werkloosheid, is nog steeds negentig procent van de beroepsbevolking productief."

Kracht van het systeem

Gelderbloms uitspraken over de kracht van het financiële systeem gaan over Nederland en andere succesvolle economieën. Bekijk je het wereldwijd, dan zie je dat wat bij ons in stand blijft, ergens anders ineens stort. De vraag is dan: Waarom lukt het sommige landen om tot een goed ontwikkelde economie met een stabiel financieel systeem te komen en andere niet? Wetenschappers denken hier verschillend over, maar iedereen betreft volgens Gelderblom wel dezelfde drie factoren: hulpbronnen, instituties en maatschappelijke verhoudingen. Hierbij is van belang: welke factoren zijn op welk moment belangrijk? De historicus alleen kan daar geen antwoord op geven, maar een puur economische verklaring werkt óók niet. Zo ontwikkelde Daron Acemoglu – Professor Economics aan de M.I.T. en hoofdspreker op *The World Economic History Congress* – vernieuwende theorieën en complexe modellen waarbij hij sterk leunt op historische gegevens. Zijn redenties en verklaringen beperken zich dan ook niet tot zijn directe vakgebied. De statistieken van Maddison, bijvoorbeeld, laten de scherpe groei zien van de West-Europese landen vanaf 1800, waarvan de oorsprong al in de zestiende eeuw ligt. Technologische ontwikkelingen van twee eeuwen terug staan aan de basis van de moderne economische groei, maar wat bepaalt dat die ontwikkelingen plaatsvinden? Dat zijn volgens Acemoglu de instituties, oftewel wat Gelderblom de regels van het spel noemt en de manier waarop deze worden afgedwongen. Want waarom zou je bijvoorbeeld voor arbeidvervangende industrie kiezen als je een feodaal systeem hebt? En omdat instituties zo belangrijk zijn, moet volgens Acemoglu worden gekeken naar de sociale omstandigheden waarin ze voorkomen of waaruit ze zijn ontstaan.

Hoe ziet de toekomst eruit?

"De geschiedenis is het heden, gezien door de toekomst", citeerde staatssecretaris De Jager de schrijver Godfried Bomans aan het begin van *The World Economic History Congress*. En: "Economische geschiedenis wordt nú geschreven." Hoe ziet de toekomst eruit?

'De vergelijking met de jaren dertig is natuurlijk snel gemaakt'

een groot nadeel bood: speculatie. In 1609 werd *short-selling* van aandelen verboden en vrijwel onmiddellijk genegeerd. Vierhonderd jaar later kwam er opnieuw een verbod, dat alweer na enkele maanden werd afgeschaft. Adequate regulering van financiële markten blijkt lastig. Zo kan er ook te weinig controle zijn op nieuwe financiële producten en kredietverlening. De vergelijking met de jaren dertig is natuurlijk snel gemaakt, maar met één enorm verschil: het is opvallend

Wetenschap & bedrijfsleven

Fortis Bank Nederland treedt op als hoofdsponsor en is naamgever van de plenaire lezingen en debatsessies. Zelf presenteerde Fortis Bank Nederland op het congres haar lessen en conclusies naar aanleiding van de kredietcrisis. "Dat is een van de raakvlakken die de wetenschap heeft met het bedrijfsleven", zegt Van Zanden. "Door de financiële crisis is er grote belangstelling voor en vraag naar informatie over het financieel verleden en eerdere crises." De belangstelling voor het financieel verleden en eerdere crises geeft *The World Economic History Congress* een actueel kader. "Toch", meent Van Zanden, "biedt het congres een platform voor academische discussie zonder beleidimplicaties. We zijn de pure wetenschap."

Economisch historici spreken hun verwachtingen uit, gebaseerd op economische trends en eerdere ervaringen. Globaal zijn ze te verdelen in twee kampen: de optimisten en de pessimisten. Acemoglu, getipt als Nobelprijswinnaar, voegt zich tijdens 'De wereld in 2030' vanaf de voorste rij luisteraars bij het kamp der pessimisten. "De toename van overheidsuitgaven is een tijdbom, *global warming* is de belangrijkste mondiale uitdaging. Gelukkig: grondstoffen zijn schaars, dus prijsstijgingen zullen het effect vertragen." Daarnaast noemt

'De crisis zorgt voor veel heisa, maar de financiële structuur blijft in stand'

Acemoglu het toenemend nationalisme. De wereldeconomie wordt als een constante factor gezien, maar wat als landen als China en Rusland zich naar binnen keren? Hoe lang duurt het sowieso voordat de ongelijkheid op het Chinese platteland de reus doet wankelen? En wie, na de Verenigde Staten, komt naar voren als de grote stabilisator in de wereldpolitiek? Het heden verklaren is al geen gemakkelijke opgave, laat staan de economische toekomst voorspellen. De optimisten hebben in elk geval een gemakkelijker verhaal met minder variabelen. Zoals Gelderblom immers al zei: "veel heisa, maar de financiële structuur blijft in stand."

- **i** Meer te weten komen over het thema duurzaamheid op 'The World Economic History Congress'? Kijk dan op www.uu.nl/alumni (klik op AlumniServices, Illuster) en lees het artikel over de tweede hoofdspreker van het congres: dr. Vandana Shiva - een veelgelauwerde milieudeskundige die tot de top 5 van invloedrijke voorlichters op dit gebied in Azië wordt gerekend.

Lezingen bijwonen?

In het kader van het najaarsprogramma organiseert het alumni-netwerk regio Arnhem op 3 oktober 2009 in Doetinchem twee lezingen over economische geschiedenis. Zo houdt dr. Joost Jonker de lezing 'Recessie, depressie, crisis: wat kan het verleden ons leren?' En dr. Piet Keizer de lezing 'De huidige mondiale depressie in historisch perspectief'. Daarnaast zal dr. Oscar Gelderblom tijdens de Alumniborrel op 11 september 2009 in Utrecht spreken over 'De economische crisis en de kracht van het financiële stelsel'.

- **i** Kijk voor meer informatie en de aanmeldkaart in bijgevoegd najaarprogrammaboekje of op www.uu.nl/alumni/najaarsprogramma. NB Bent u begunstiger van het Universiteitsfonds? Dan heeft u het najaarsprogrammaboekje al eerder (met de jaarverslagmailing) ontvangen en is het nu niet bij deze Illuster meegezonden.

Oscar Gelderblom

Geboren 17 juni 1971 **Studie en loopbaan** Geschiedenis aan de Erasmus Universiteit • Promoveerde in 2000 aan de Universiteit Utrecht • Was na zijn doctoraat post-doc en visiting post-doc fellow aan de Universiteit van Californië (UCLA), Universiteit van Antwerpen, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en de Universiteit Utrecht • Is momenteel universitair hoofddocent bij het Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht en onder meer medeprojectleider EURYI Program, The Evolution of Financial Markets in Pre-Industrial Europe • Gelderblom bekleedt meerder bestuurlijke en organisatorische functies en ontving diverse onderscheidingen waarvan de meest recente de European Young Investigators Award. **Favoriete plek in Utrecht?** "De tuin van de faculteitsclub." **Beste herinnering aan Utrecht?** "De dag van gisteren." **Burgerlijke staat:** gehuwd.

Dertigers vormen een bloeiende generatie. Opgegroeid in een economische hausse hebben ze dankzij internet de wereld binnen handbereik. Maar uit onderzoek blijkt dat driekwart last heeft van spanningen, ontevredenheid en keuzestress. Hoe komt dat? En wat doe je eraan? Primeur over een workshop in het hervinden van de balans tussen tijd en energie.

De dertigersdip: keuzevrijheid als luxe of last?

De laatste tien jaar staan dertigers heel erg in de picture als het gaat om overspannenheid en burn-out", zegt Marleen Kortens. "De oorzaak is niet alleen werkdruk, er spelen veel meer factoren mee. Ik zou het keuzedruk willen noemen." Marleen Kortens (27) en Simone van Slooten (39) organiseren in opdracht van de Volkskrant voor de rubriek *Hart en Ziel* samen een workshop, die vanaf oktober via e-coaching gaat lopen. In het dagelijks leven zijn ze trainer bij opleidings- en adviesbureau Schouten & Nelissen, waarvoor ze onder andere in november de workshop voor jonge alumni *De tijd van je leven: de jonge generatie tussen bevlogenheid en keuzestress* verzorgen (zie kader).

Levensbepalende keuzes

Marleen geeft trainingen op het gebied van persoonlijke effectiviteit, Simone houdt zich met name bezig met bedrijfsinterne trainingen op het gebied van

stressbestendigheid en werk-privébalans. De uitkomsten van onderzoeken naar de dertigersdip zijn ook voor henzelf zeer herkenbaar. "Vrouwen van rond de dertig werken bijna allemaal. Maar ze zijn ook moeder, dochter, partner, vriendin. Het combineren van al deze rollen maakt dat ze zich meer gejaagd voelen dan mannen. Verder is deze dertigersdip overigens

'De oorzaak is niet alleen werkdruk, ik zou het keuzedruk willen noemen'

niet typisch iets voor vrouwen. Ook mannen hebben hiermee te maken. Dertigers zitten in een periode dat er levensbepalende keuzes worden gemaakt. Wel of geen kinderen, wel of niet een huis kopen, in de stad wonen of buiten. Carrière maken of meer tijd voor privé zaken. Het is allemaal mogelijk en ze willen het allemaal goed doen."

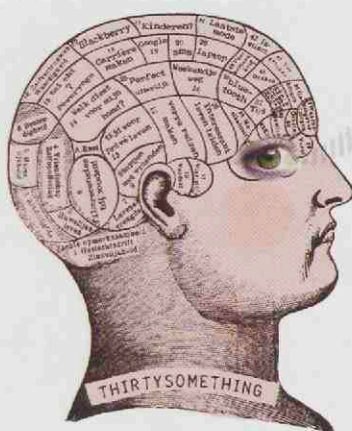
Deelnemen aan de workshop voor jonge alumni?

In het kader van het najaarsprogramma organiseert het alumninetwerk regio Brabant/Limburg in samenwerking met Schouten & Nelissen op 17 november 2009 de workshop voor jonge alumni *De tijd van je leven: de jonge generatie tussen bevlogenheid en keuzestress*. De workshop wordt gegeven door Marleen Kortens en Simone van Slooten. Daarnaast worden er ook twee lezingen gegeven: *Diversiteit in organisaties: Kansen en dilemma's* door Mandy van der Velde en *Van burnout naar bevlogenheid: Op weg naar vitaal personeel* door Wilmar Schaufeli.

24/7 bereikbaar

Bovendien leven we in een jachtige tijd. De opkomst van de communicatietechnologie zou het leven een stuk eenvoudiger maken. Maar de werkelijkheid is, dat de mens dankzij mobiele telefoon, laptop en BlackBerry 24/7 bereikbaar is. Werk en privé zijn meer door elkaar gaan lopen. Dat brengt extra spanning teweeg. "De meeste mensen werken allang niet meer van negen tot vijf", zegt Marleen. "Wat dat betreft is de maatschappij veranderd. Werkgevers zijn dolblij dat hun werknemers een BlackBerry willen hebben, want als je thuis dat rode lichtje ziet branden, ga je toch even je e-mail checken. Maar niet iedereen wil de hele tijd beschikbaar zijn." Geldt de impact van automatisering voor iedereen, het fenomeen keuzestress geldt specifiek voor dertigers. Meer dan voorgaande generaties kan de dertiger uit onvindig veel opties kiezen. Een weekendje weg? Even googelen en je hebt duizend aanbiedingen. Een avondje naar de film? Bekijk alle uitladders op internet, de tips en recensies, en voor je het weet is de film allang begon-

! Kijk voor meer informatie en de aanmeldkaart in bijgevoegd najaarsprogrammaboekje of op www.uu.nl/alumni/najaarsprogramma. NB Bent u begunstiger van het Universiteitsfonds? Dan heeft u het najaarsprogrammaboekje al eerder (met de jaarverslagmailing) ontvangen en is het nu niet bij deze illustratie meegezonden.

nen. Dan maar gewoon thuisblijven kan ook niet, want dat is zonde van de tijd. “Dertigers vinden het lastig om te moeten kiezen, want kiezen is ook verliezen”, zegt Marleen. “Wij zijn de eerste generatie met zo’n grote keuzerijkdom. Mijn moeder heeft nog gestreden voor gelijke rechten. Zij zei tegen mij: ‘Als je kunt, moet je het gymnasium doen, want dan kun je alles kiezen.’”

Dertigers willen alles

Keuzevrijheid voorgesteld als het paradijs. Maar voor de hond moeten kiezen uit vijftig verschillende diëten, met of zonder peterselie, maakt een mens doodmoe. Opties negeren is een mogelijkheid, maar dat kunnen dertigers niet. “Wij zijn mondig, we willen meediscussieren. We zijn heel gedreven en als we eenmaal onze keuze hebben bepaald, dan willen we doorstoten. Oudere collega’s verslijten ons wel eens voor verwend, omdat we niet kunnen wachten.” Dertigers willen alles, ze willen het nu en ze willen het perfect. Drie elementen die kenmerkend zijn voor deze generatie. Ze willen uit het leven halen wat erin zit. “Dertigers zijn bang om iets te missen. En ze willen niet achterblijven bij anderen. Je moet een interessant leven leiden, het tempo ligt hoog. Psychologisch verklaard komt veel stress ook door de sociale vergelijking. Hé, zij kan wel kinderen combineren met een baan als directeur, dat moet ik ook kunnen! Alle kansen pakken, dat is het motto.”

‘Kiezen is ook verliezen’

Workshop met handreikingen

Tijdens de workshop van Marleen en Simone leren deelnemers dat ze niet alles tegelijk voor honderd procent perfect kunnen doen. Ze worden bewust gemaakt van de rollen en taken die ze hebben, hoeveel energie het hen kost, wat het oplevert, hoe ze kunnen omgaan met de werk-privébalans. Uiteindelijk betekent het dat de vastgelopen dertigers leren om te kiezen. “Nee zeggen, en dan vooral tegen jezelf. Leren dat je niet alleen

dingen moet doen, maar ook kunt laten. Misschien wil je te veel of moet je te veel van jezelf. Dan houd je te veel ballen tegelijk in de lucht. Kiezen dus!”

De workshop is vooral bedoeld om mensen bewust te maken van wat hen stress oplevert en hoe daarmee om te gaan. Waar ze staan en waar ze naartoe willen. Bij het e-coachingsproject worden alle moderne middelen ingezet: weblog, sms, internetforum. “Wij pretenderen niet dat onze workshop het leven van iemand binnen een paar uur kan veranderen. Wij bieden handreikingen om de eerste stappen te zetten, je kunt er daarna zelf verder mee gaan. Probeer eens elke dag vijf minuten niets te doen. Dat is al een goed begin.”

Facts & figures

- Uit een onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) over werkdruk in de periode 1974-2005 blijkt, dat de groep tussen 25-34 jaar zich het meest gejaagd voelt (49%), op de voet gevolgd door de groep tussen 35-49 jaar (48%). Vrouwen (68%) rapporteren vaker gevoelens van gejaagdheid dan mannen (58%). Dit is in lijn met de bevinding dat vrouwen vaker taken combineren, hoewel hun gemiddelde tijdsdruk niet hoger is. De gejaagdheid in 2005 is vrijwel gelijk aan die in 2000. Latere metingen zijn er vanuit het Sociaal Cultureel Planbureau nog niet.
- Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt, dat Nederland binnen Europa tot 2000 op nummer 1 stond als land met de hoogste werkdruk (tempo en tijdsdruk). Inmiddels (2009) staat ons land op de derde plaats, na Zweden en Finland.
- Uit onderzoek onder 1.300 hoger opgeleiden van loopbaanadviseur Nienke Wijnants, schrijfster van het boek *Het dertigers dilemma* (2008), komt naar voren dat de helft zich gespannen voelt, driekwart ontevreden is met zijn huidige baan en 80% worstelt met levensvragen.
- Uit een studie van Iyengar en Lepper uit 2000 - *The Jam Study* - blijkt dat door een te grote keuzevrijheid motivatie en besluitvaardigheid afnemen.

INTERVIEW

Tekst: Liesbeth Jongkind • Beeld: Ivar Pel

Elsken van der Wall:

Een onvermoeibare strijd tegen borstkanker

'Mijn inspiratiebron? Dat zijn mijn patiënten'

Het advies op school was gymnasium alfa, maar haar grote wens was arts worden. Ze liet zich uiteindelijk bijspijkeren in de exacte vakken, deed staatsexamen en kon toen alsnog Geneeskunde gaan studeren. In de jaren die volgden, vond alumna Elsken van der Wall haar roeping: strijden tegen borstkanker. "Mijn inspiratiebron? Dat zijn mijn patiënten." In gesprek met een bevlogen arts, onderzoeker, manager en universiteitshoogleraar.

Het is niet zo logisch om Geneeskunde in Utrecht te gaan studeren als je in Groningen op school zit. "Dat kwam door mijn moeder", legt oncoloog, universiteitshoogleraar en hoogleraar Interne Geneeskunde Elsken van der Wall uit. "Die zei: 'Waarom probeer je het niet?'" Zij wist dat Van der Walls grote wens was om Geneeskunde te studeren, maar het advies op school was gymnasium alfa geweest. Met moeite had Van der Wall geaccepteerd dat zij geen arts kon worden. Ze had zich al ingeschreven voor de studie Klassieke Talen, toen ze via via hoorde van een instituut waarin je in één jaar werd bijgespijkerd in de exacte vakken. Daarna kon je staatsexamen doen. Dat instituut was in Utrecht. Aan de inschrijving was wel verbonden dat je na dat jaar inschreef aan de Universiteit Utrecht, aangezien zij het instituut subsidieerde. Dat was geen enkel probleem voor Van der Wall, integendeel. "Nee, ik vond het niet erg uit Groningen weg te gaan. Haast iedereen bleef daar. Ik was één van de weinigen uit mijn klas die afdaalde naar beneden de rivieren."

internist prof. dr. Willem Erkelens. "Die kon met zo'n passie de pracht van het vak overbrengen!" Even overwoog ze endocrinoloog (arts die is gespecialiseerd in de diagnose en behandeling van hormonale aandoeningen, red.) te worden, maar ze kreeg een duwtje in wat voor haar de juiste richting bleek te zijn van internist-oncoloog prof. dr. Hans Nortier. "Hoe de hormonen werkten, vond ik heel boeiend. Maar tijdens mijn opleiding tot internist in Utrecht zei Nortier: "Als je dat interessant vindt, zou je dan niet eens nadenken over de oncologie? En dan met name over onderzoek naar borstkanker en de behandeling voor borstkankerpatiënten?" Borstkanker is een ziekte waarin hormonen een belangrijke rol spelen en Van der Wall werd er direct door gegrepen. "Nortier vroeg mij op een gegeven moment zijn polikliniek waar te nemen. Dat deed ik en ik voelde direct: dit is het! Hier moet ik iets méé en iets tegen doen. Dit gaat om zo véél vrouwen. En de impact die borstkanker heeft op hun identiteit, hun gevoel van vrouw-zijn, is vaak groter dan andere - ook ernstige - ziekten. Zij voelen zich vaak in hun wezen aangetast."

'Goed en helder communiceren is bijna het belangrijkste wat een arts moet kunnen'

Kansen nemen

Het toeval de ruimte geven, onverwachte kansen grijpen en keuzes maken die bij je passen. Zo heeft Van der Wall haar carrière en haar leven vormgegeven en dat systeem geeft zij graag door. Aan studenten bijvoorbeeld, die voor het dilemma staan welke medische specialisatie zij moeten kiezen. "Samen met mensen uitzoeken wat bij hen past, dat vind ik mijn verantwoordelijkheid. Soms ligt dat op een heel andere weg dan zij aanvankelijk denken." Haar eigen keuze voor de interne geneeskunde werd sterk beïnvloed door de colleges die ze liep bij de Utrechtse

Onderzoek en voorlichting

Na haar opleiding tot specialist deed Van der Wall onderzoek in het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis/het Nederlands Kanker Instituut onder leiding van prof. dr. Sjoerd Rodenhuis en prof. dr. Jos Beijnen. Ze promoveerde vervolgens aan de Universiteit Utrecht en werd oncoloog in het VU Medisch Centrum bij prof. dr. Bob Pinedo. In 2003 maakte zij de overstap naar het UMC Utrecht, nadat zij ook nog een tijd in het Johns Hopkins Cancer Center in Baltimore in de Verenigde Staten als onderzoeker had gewerkt. Ze kwam terug naar Nederland, omdat ze in de VS niet als internist-oncoloog mocht werken zonder een groot deel van haar opleiding over te doen. "Dat wilde ik niet, maar ik wilde het patiëntencontact ook nog niet missen." Nu doet Van der Wall in het UMC Utrecht onderzoek - samen met het hoofd van de afdeling Pathologie, prof. dr. Paul

Elsken van der Wall

van Diest - naar een manier om bij vrouwen die erfelijk belast zijn en een grote kans hebben op borstkanker het preventief amputeren van borsten zolang mogelijk uit te stellen. Door de vrouwen een snuffje van het hormoon oxytocine in te laten ademen, gaan hun borsten een beetje vocht produceren. Van der Wall: "Dat vocht verzamelen we ieder jaar met een kolfapparaat en dan kijken we of er verdachte cellen in zitten. Dat zou kunnen wijzen op het ontstaan van kanker. Als die methode betrouwbaar is, hoeven we voortaan pas te amputeren op het moment dat die cellen gevonden worden en niet jaren te vroeg, of zelfs helemaal niet."

'Ik voelde direct: dit is het! Hier moet ik iets mee en iets tegen doen. Dit gaat om zo véél vrouwen'

Heldere communicatie

De patiënten die Van der Wall ziet, zijn voornamelijk vrouwen die voor een second, of zelfs een third opinion komen. "Bijna altijd komen deze vrouwen om alles nog eens goed uitgelegd te krijgen. Ik loop alle behandelingsstappen die er gezet zijn met ze door. Er is echt maar zelden iets fout gegaan, behalve soms in de communicatie. En naast de benodigde kennis is goed en helder communiceren bijna het belangrijkste wat een arts moet kunnen. Voor Van der Wall is vertellen en uitleg geven over borstkanker een belangrijk onderdeel van de strijd tegen borstkanker. Aan collega's, maar ook aan studenten, patiënten en aan de kring van familie en vrienden die meeleeft en meelijdt. Daarnaast streeft zij

ernaar dat er tussen artsen onderling en tussen artsen en onderzoekers meer gepraat wordt over wat men doet en wil gaan doen. Ook in het UMC Utrecht - waar Van der Wall voorzitter is van het multidisciplinaire *UMC Utrecht Cancer Centre* - bleek er winst te behalen in de communicatie. Onderzoeken en behandelingen werden beter op elkaar afgestemd. "Voor de patiënten is het fijn dat ze nu op één ochtend of middag door alle betrokken specialisten gezien kunnen worden, in plaats van telkens nieuwe afspraken te moeten maken." Maar ook voor wetenschappelijk onderzoekers bleek winst te behalen door beter te communiceren. Van der Wall: "Soms wisten afdelingen niet van elkaar dat ze met vrijwel hetzelfde wetenschappelijke onderzoek bezig waren, of dat ze hetzelfde dure apparaat wilden gaan bestellen dat óók al een etage hoger of een gang verderop stond. En door de betere communicatie tussen onderzoekers en artsen kunnen nieuwe behandelingen die de onderzoekers uitvinden nu ook sneller worden toegepast."

Pink Ribbon en de borstkankermaand

Ook geeft Van der Wall veel lezingen over de vorderingen in de strijd tegen borstkanker. Zo treedt ze onder meer op namens Pink Ribbon en de Borstkankervereniging in de borstkankermaand. Daarnaast geeft ze het hele jaar door lezingen voor het grote publiek. Daarin legt ze uit wat de link is tussen onderzoek en behandeling. Wat het verschil is tussen een mens en een muis in de manier waarop kanker ontstaat en de reactie op behandelingen. En wat de vooruitzichten van de borstkankerbestrijding zijn en waarom het zo lang duurt voordat doelstellingen bereikt zijn. "Mensen realiseren zich onvoldoende wat een lange weg het is van kankeronderzoek naar toepassingen in de geneeskunde. Het is mijn verantwoordelijkheid ze dat uit te leggen."

U-paspoort

Elsken van der Wall

Geboren 26 mei 1960 (in Ermelo) **Burgerlijke staat** gehuwd en 4 stiefdochters

Studie 1986 Cum Laude afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht (Geneeskunde)

• 1992 specialist Interne Geneeskunde Universitair Medisch Centrum Utrecht • 1992

- 1995 fellow oncologie Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis/het Nederlands Kanker

Instituut • 1995 gepromoveerd aan de Universiteit Utrecht **Loopbaanstappen** 1995

- 2003 Internist-oncoloog VUmc, Amsterdam • 1999 Associate Professor Sidney Kimmel

Cancer Center (SKCC) van de Johns Hopkins Medical School in Baltimore, USA

2003 - heden Hoogleraar Interne Geneeskunde UMC Utrecht • 2005 Als eerste vrouw

benoemd tot Universiteitshoogleraar aan de Universiteit van Utrecht • 2003 - 2007

Opleider Interne Geneeskunde in het UMC Utrecht en daarmee de eerste vrouwelijke

academische opleider in dit specialisme • 2007 Benoemd tot voorzitter van het UMC

Utrecht Cancer Center (UUC) naast haar positie als Manager Onderzoek en Onder-

wijs van de Divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie (DIGD) **Favoriete plek in**

Utrecht "Het Domplein met het Academiegebouw."

Nieuw:

www.uu.nl/alumni

Afgelopen maand is de site voor alumni van de Universiteit Utrecht vernieuwd. Hier laten we u alvast enkele voordelen zien. Maar liever nog nodigen we u uit om zélf naar www.uu.nl/alumni te surfen. Om u bijvoorbeeld aan te melden voor het najaarsprogramma, uw reactie op de vernieuwde site te geven of gewoon eens rond te kijken.

'AlumniWeb'

Hier kunt u uw eigen gegevens beheren. Activeer vandaag nog uw account, net als ruim 15.000 medealumni!

'Lees verder'

Lees hier verder over onderwerpen uit Illuster.

'Nieuws' en 'Agenda'

'Nieuws' en 'Agenda' houdt u op de hoogte van het alumni-programma en actuele evenementen.

'Ontmoet jouw mentor (of word er een)'

Ben je (bijna) afgestudeerd en oriënteer je je op je loopbaan? Kijk dan eens onder deze link. Het Mentor Mentee Systeem (MMS) is een platform waarop jonge alumni en studenten (mentees) contact kunnen leggen met ervaren alumni (mentors).

'Mail naar de redactie'

Heeft u een idee, opmerking of aanvulling voor de website of Illuster. Gebruik dan deze link 'mail naar de redactie'. Uw reactie komt dan gelijk op de juiste plaats terecht.

Vernieuwde website

Niet alleen de vormgeving en de structuur van de website zijn aangepast, maar ook het webadres zelf: de alumnisite is onderdeel geworden van de universitaire website. Daarnaast staan de services voor alumni voortaan overzichtelijk bij elkaar en zijn de netwerken in een oogopslag te vinden. De nieuwe website biedt bovendien meer ruimte voor informatie die specifiek is voor het Utrechts Universiteitsfonds.

Illuster geeft vijf spellen 'Mirror Me' cadeau, een verrassend relatie spel dat is ontwikkeld door twee Utrechtse alumni. Met 'Mirror Me' leert u uw vrienden, collega's en familie op een nieuwe manier kennen. Kans maken? Kijk op www.uu.nl/alumni (klik op AlumniServices, Illuster, Prijsvraag).

UTRECHT CENTRAAL

Tekst: Simone Best • Beeld: Simone Best, Onbewogen Verhalen, Stadsschouwburg, Vredenburg

Het is bijna september en dus start een nieuw academisch jaar én een nieuw cultureel seizoen! De opening is traditiegetrouw het Utrecht Uitfeest om alvast te proeven van het culturele aanbod 2009-2010. En dat aanbod is weer groot en divers.

Uit in Utrecht

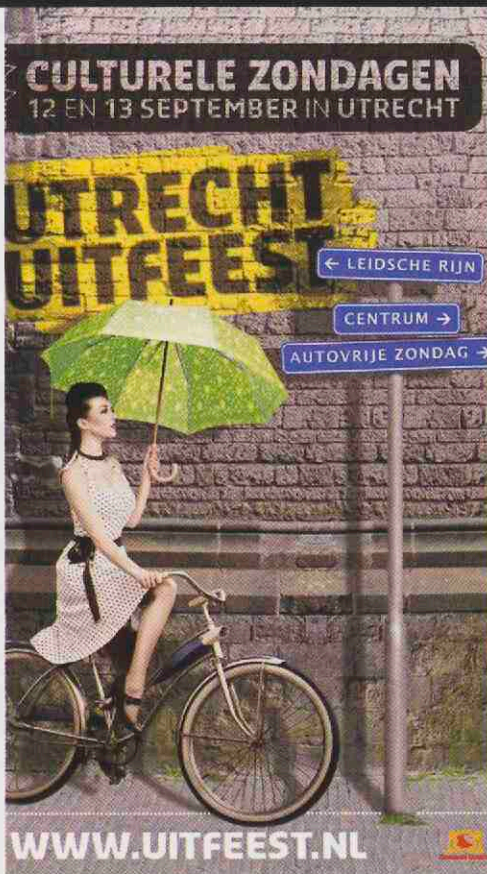
Universiteitsgebouwen openen deuren

De universiteit staat dit jaar centraal tijdens de nationale Open Monumentendag in Utrecht. Met het thema 'Op de Kaart' kan de stad niet om de universiteit heen, want de universiteit heeft Utrecht in figuurlijke zin op de kaart gezet. De (Rijks)universiteit is al sinds de zeventiende eeuw prominent aanwezig in Utrecht. De Open Monumentendag biedt een breed programma aan in vele interessante gebouwen zoals het voormalig Paleis van Lodewijk Napoleon en Fort Hoofddijk. 12 september 2009, www.openmonumentendagutrecht.nl.

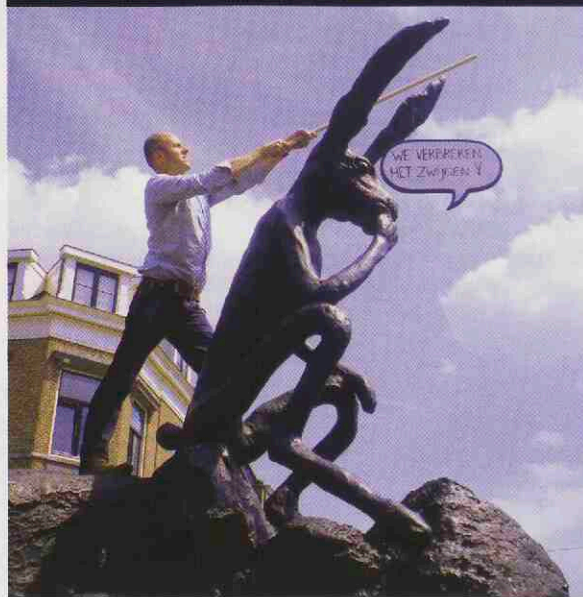

Utrecht Uitfeest

Het Utrecht Uitfeest is dé opening van het culturele seizoen van Utrecht. Maar liefst 150 culturele instellingen houden open huis en bieden een gratis programma. Van popconcerten tot tentoonstellingen, van workshops tot films. Ook Leidsche Rijn is dit jaar goed vertegenwoordigd met activiteiten. Zoals elk jaar sluit het Utrecht Uitfeest af met de 'Drijf In openluchtbioscoop' van het Nederlands Film Festival. 12 en 13 september 2009, www.uitfeest.nl.

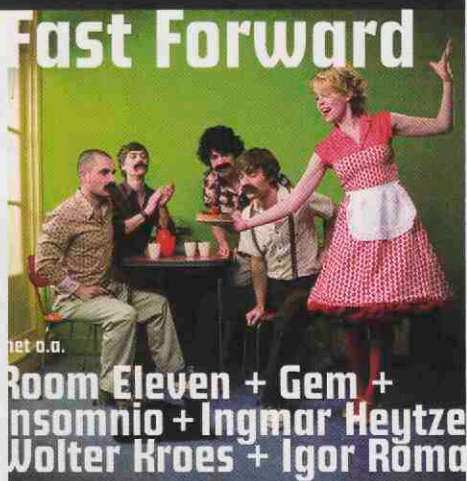
Sprekende standbeelden

Laat de standbeelden voor één keer het woord doen, via de audiotour 'Onbewogen Verhalen'. Henk Westbroek en andere Utrechters vertellen het verhaal achter dat ene beeld dat u al zo vaak gepasseerd bent, maar eigenlijk nooit écht goed heeft bekeken. Elf beelden in het centrum zijn voorzien van een verhaal. De audiotour is te downloaden vanaf de site of op te halen bij de VVV Utrecht op het Domplein. www.onbewogenverhalen.nl.

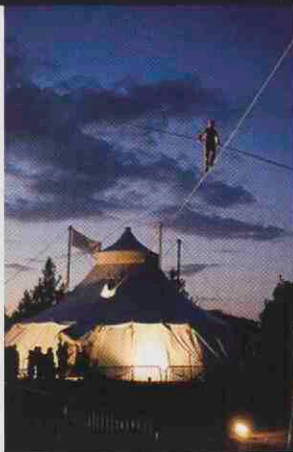
Fast Forward

Vredenburg opent het culturele seizoen met een groot feest: Fast Forward. In hoog tempo komen alle denkbare muziekgenres voorbij, van klassiek tot pop, van avantgarde tot smartlap. Er zijn veel optredens, er is een quiz, er zijn filmpjes en er is een bar in de zaal. Onder anderen Gem, Room Eleven, Wolter Kroes en Insomnio staan op het programma. 12 september 2009, www.vredenburg.nl.

Nazomercircus

Het begint een mooie traditie te worden: begin september is er in het Griffpark het nazomercircus. Dit jaar pakt de Stadschouwburg Utrecht uit met drie bijzondere producties die u op dezelfde avond achter elkaar kunt zien. In een prachtige, intieme witte circustent zijn de grotere acts te zien, rond de tent is een terras met zitjes voor parkfood, muziek en kleinere acts. Een Parade-achtige nazomersfeer is verzekerd! 3 tot en met 12 september 2009, www.stadsschouwburg-utrecht.nl.

Tivoli

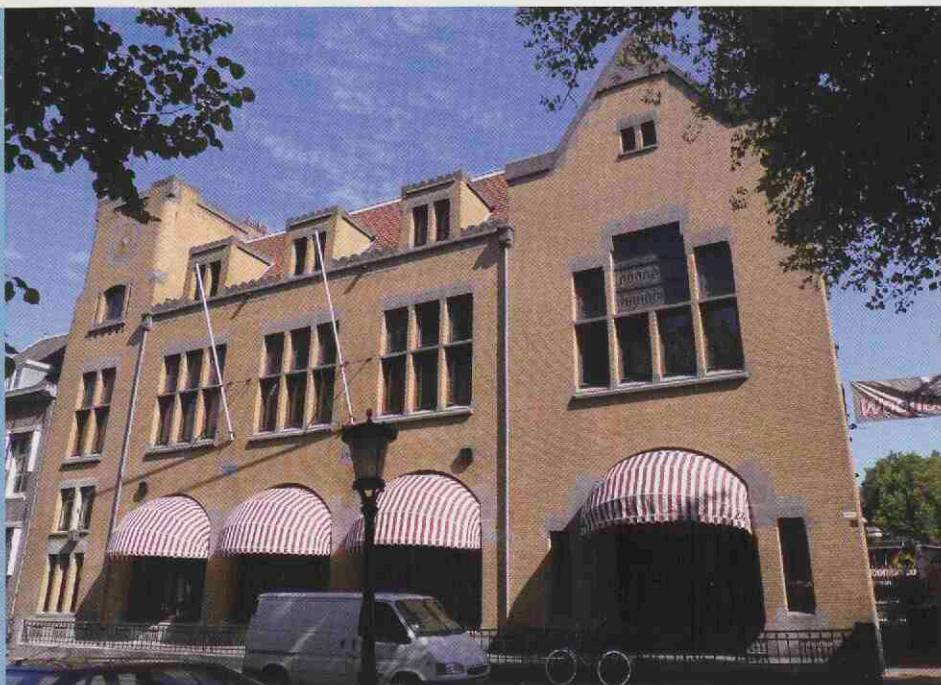

Ga lekker ouderwets dansen en muziek luisteren in Tivoli. Dit poppodium heeft ook voor alumni genoeg te bieden. Zo treedt 24 september 2009 de Italiaans-IJslandse zangeres Emiliana Torrini op. Ze creëert net als haar landgenote Björk een volstrekt eigen wereld met haar muziek. Soms donker en angstaanjagend dan weer dromerig-akoestisch. Of geniet op 3 oktober 2009 van onze Nederlands jazz-talent Wouter Hamel. Muziek voor alle leeftijden dus! www.tivoli.nl.

Bijzonder Utrechts plekje

Utrechts Studenten Corps

Aan het Janskerkhof staat een kasteelachtig gebouw met hermetisch gesloten gordijnen. Wat er zich achter de gordijnen afspeelt, weten alleen de uit mannen bestaande leden van het in 1816 opgerichte Utrechtsch Studenten Corps. Aan het begin van de negentiende eeuw bestond bij de Utrechtse studenten behoefte om het samenkomen naast de studie in een vastere vorm te gieten en zo ontstond deze vereniging. Het is de oudste van de stad en telt ongeveer 900 leden. Ook dit jaar zal weer een nieuwe lichte een plekje proberen te bemachtigen.

Leneke Visser neemt afscheid als directeur van het Universiteitsfonds

‘Een wederzijdse match’

Het Universiteitsfonds bestaat al sinds 1886, maar is pas sinds kort door de universiteit ontdekt als belangrijk netwerk van alumni. Sinds 1999 is Leneke Visser aangesteld als directeur. Onder haar leiding is het U-fonds uitgegroeid tot een breed universitair alumninetwerk met regionale en internationale vertakkingen. Dit jaar neemt ze om gezondheidsredenen afscheid. Een terugblik op tien jaar denkwerk en daadkracht.

U-PASPOORT

Leneke

Geboren 18 maart 1950 in Tilburg **Studie en loopbaan** Na gymnasium a en b studeerde drs. Leneke Visser achtereenvolgens Culturele Antropologie en Nederlandse Taal- en Letterkunde (beide Vrije Universiteit Amsterdam), Algemene Literatuurwetenschappen (cum laude, Universiteit van Amsterdam) en als specialisatie Keltische Taal- en Letterkunde aan de Universiteit Utrecht. Na een periode van publieksvoorlichting over wetenschap en literatuur (1986 - 1996) verlegde het zwaartepunt van haar werk zich naar de opbouw en inrichting van relatiernetwerken (1996 - 2009) • 1999 - 2009 Directeur Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau. 2009 - heden Adviseur College van Bestuur inzake Facultaire Alumni-strategie **Beste herinnering aan Utrecht** “De colleges oud-lers op het Lucas Bolwerk.”

Wat trof je destijds aan?

“De universiteit had eigenlijk niets voor alumni. Geen strategie, geen bureau, geen database. Voor zover er sprake was van alumniprogramma’s werden die uitgevoerd door het Universiteitsfonds, de verenigingen en een enkele faculteit. In de jaren negentig ontstond een kentering in het denken. De universiteit zag het belang van relaties met afgestudeerden, waarmee het U-fonds weer in beeld kwam, en was bereid te investeren in het sluimerende potentieel.”

Hoe ben je begonnen?

“Het Universiteitsfonds en de universiteit stonden ver uit elkaar. Dat moest worden doorbroken. Met moderne communicatiemiddelen, een andere strategie, nieuwe impulsen, maar vooral met een nieuwe relatie. Samenwerking, dat was de boodschap. De universiteit had natuurlijk kunnen zeggen: we zetten zelf een alumni-programma op. Dat zie je vaak. Maar onze universiteit wilde expliciet samenwerken, en het U-fonds ook. Voor mijn gevoel is deze visie de basis van het succes geweest.”

Maar jij hebt het uit de grond gestampt.

“Je zou kunnen zeggen, dat ik van niets iets kan maken. Dat is misschien wel mijn kracht. Maar ik had ook de wind mee. En het was een wederzijdse match. Zowel tussen universiteit en Universiteitsfonds als tussen deze opdracht en mij. Ik had niet gedacht dat ik me hier zo goed op mijn plaats zou voelen.”

Een voorbeeld van een geslaagd project?

“Onze manier van werken is om initiatieven te ontplooiën via netwerken: regionaal, internationaal, business, jong, welke tak dan ook. Het netwerk bedenkt en organiseert, wij

faciliteren. Dat is de essentie. Wat ik ontzettend leuk vind, is dat die netwerken daardoor ook intern meer samenhang hebben gekregen. Alumni zoeken elkaar op, organiseren contacten, ook zonder ons. Een trend is bijvoorbeeld de samenwerking met bedrijven. KLM heeft om zijn milieubeleid te toetsen Utrechtse alumni uit de Amsterdamse regio uitgenodigd voor een gedachtewisseling. Dat is interessant, voor bedrijven, voor alumni en voor onze universiteit.”

Was het aanvankelijk moeilijk om de alumni te motiveren?

“Ja, natuurlijk. Velen dachten dat het ons nooit zou lukken. Zelf heb ik ook lang gedacht dat er een generatie overheen moest

gaan om de betrokkenheid van alumni te vitaliseren. Maar het is veel sneller gegaan.”

Heeft dat ook te maken met maatschappelijke veranderingen?

“Dat is een belangrijk punt. Je ziet dat mensen behoefte krijgen aan nieuwe vormen van sociale cohesie. Mijn generatie komt nog uit vaste verbanden als gezin, kerk, vereniging, partij. Maar al die oude verbanden eroderen. Toch blijft de behoefte aan een groepsgevoel bestaan. Dat moet je dus opnieuw invullen, want zonder sociale cohesie blijft geen samenleving overeind. En ik vind dat universiteiten daarin een belangrijke rol kunnen spelen via de netwerken. Studenten moeten beseffen dat ze vanaf hun inschrijving de rest van hun leven deel uitmaken van dit Utrechtse netwerk, onze community. Het wordt een onderdeel van je identiteit.”

‘Betrokken alumni vitaliseren is veel sneller gegaan dan ik dacht’

Merk je verschil in belangstelling tussen studenten en alumni?

“Ja, o ja! Je moet voortdurend segmenteren. Jongeren hoef je niet meer bewust te maken van het belang van netwerken. Het gaat er vooral om dat ze weten dat die netwerken bestaan en dat ze er zo in kunnen stappen. Op het moment dat iemand zich inschrijft, moet je zeggen: jij wordt lid van onze club en daar mag je verduveld blij mee zijn, want wij zijn de beste universiteit van Nederland!”

En dat is ook zo?

“Ja, dat is ook echt zo! China oriënteert zich wereldwijd op universiteiten om zijn eigen onderwijsniveau te verbeteren. Om die reden is er een ranking van de beste universiteiten gemaakt, die internationaal wordt gezien als de meest betrouwbare. Daarop staat de Utrechtse Universiteit op nummer één in Nederland, in de top tien van Europa en in de top vijftig van de wereld. Dat is hoog hoor, dat kan ik je verzekeren.”

De komende tijd ga je je bezighouden met het facultaire alumni beleid?

“Dat is de volgende slag die moet worden gemaakt. De faculteiten komen om in het werk, ze moeten steeds meer doen met minder mensen en minder middelen. Dus voor alumni hebben ze vaak geen tijd. Maar daardoor missen ze wel het profijt, de kennis, de rolmodellen. Faculteiten zouden de alumni veel meer als een schil rond de faculteit moeten gaan ervaren.”

Hoe kijk je terug op de afgelopen tien jaar?

“Ik heb met hart en ziel kunnen werken, daar ben ik dankbaar voor. Het vult je hele leven, je bent er altijd mee bezig. Dat heb ik nooit erg gevonden, want het nadenken over je werk is een van de leukste dingen. Over de positie van de universiteit als onderdeel van de samenleving. Als ik ophoud met werken, zal ik dat nog het meeste missen.”

Je krijgt nu misschien meer tijd voor hobbies.

“Schaken, tuinieren, pianospelen! Ik hoop inderdaad dat het adrenaline-gestuurde werken wat afneemt. Als ik nu op een doordeweekse middag door de stad fiets, ervaar ik dat als een enorme luxe. Echt geweldig! Dat wil ik vaker doen.”

Leneke Visser neemt op 27 november officieel afscheid als directeur U-fonds

SPECIAAL VOOR U!

Tekst & fotografie: Simone Best

Alumnicontactpersonen

Contactpersonen faculteiten

• **Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 80 25, alumni@uu.nl

Faculteit Bètawetenschappen

• **Alle departementen**, Sorbonnelaan 14-16, 3584 CA, Utrecht, (030) 253 87 59, m.vandergarde@uu.nl

Faculteit Diergeneeskunde

• **Diergeneeskunde**, Postbus 80163, 3508 TD Utrecht, (030) 253 48 39, s.fluitsma@uu.nl

Faculteit Geesteswetenschappen

• **Alle departementen**, Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht, (030) 253 12 77, a.v.vangroep@uu.nl

Faculteit Geowetenschappen

• **Alle departementen**, Postbus 80.115, 3508 TC Utrecht, (030) 253 49 90, n.meijer@geo.uu.nl.
• **Departement Aardwetenschappen**, Postbus 80.021, 3508 TA Utrecht, (030) 253 50 98, deblok@geo.uu.nl.
• **Departement Sociale Geografie & Planologie**, Postbus 80.115, 3508 TC Utrecht, (030) 253 20 86, e.vanmiddelloop@geo.uu.nl.

Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

• **Rechtsgeleerdheid**, Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht, (030) 253 83 56, m.y.b.jansen@uu.nl
• **Internationale alumni Law/Rechtsgeleerdheid**, (030) 253 57 68, internationalalumni@law.uu.nl.
• **Utrecht School of Economics**, Janskerkhof 12, 3512 BL Utrecht, (030) 253 96 69.
• **Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisatiewetenschap (USBO)**, Bijlhouwerstraat 6-8, 3511 ZC, Utrecht, (030) 253 93 89, S.A.Bergervoet@uu.nl

Als begunstiger van het Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau steunt u niet alleen onze activiteiten, maar u ontvangt bovendien de U-fonds alumnipas met diverse kortingen en extra's. Op deze pagina vindt u een greep uit het aanbod.

Voordelen met de U-fonds alumnipas

Met de alumnipas krijgt u bij diverse organisaties kortingen en/of voordelen. Zo geeft de faculteit Sociale Wetenschappen alumnipashouders 20% korting op het contractonderwijs en geldt met een alumnipas een korting op het cursusaanbod bij Cultuurcentrum Parnassos.

En ook Faculty Club Helios - de 'Huiskamer van de Universiteit Utrecht' - biedt alumnipashouders korting, ditmaal een reductie op het lidmaatschap: alumnipashouders (die niet in dienst zijn van de universiteit) betalen in 2009 geen € 65,- maar € 45,-.

Bent u een muziekliefhebber? Dan zit u ook goed met de alumnipas. Zo werken zowel het Utrechtsch Studenten Concert, closeharmony koor Dekoor, het Utrechts Blazers Ensemble, strijkorkest Zoroaster en het Utrechts Studenten Koor en Orkest mee aan de alumnipas. Op vertoon van uw pas kunt u tegen gereduceerd tarief de uitvoeringen van deze gezelschappen bijwonen, voor zover ze in Utrecht plaatsvinden.

📌 Kijk op www.uu.nl/alumni onder AlumniServices voor alle kortingen en voordelen voor alumnipashouders.

Voordelig najaarsprogramma voor begunstigers!

Als begunstiger profiteert u van aantrekkelijke kortingen tijdens het najaarsprogramma voor alumni dat van 11 september tot en met 27 november 2009 wordt georganiseerd.

📌 Kijk voor meer informatie op

www.uu.nl/alumni/najaarsprogramma of in het najaarsprogrammaboekje dat u al eerder (met de jaarverslagmailing) hebt ontvangen.

Reizen voor en met alumni

Heeft u zin om een bijzondere reis te maken en tegelijkertijd andere alumni te ontmoeten? Maak dan eens een reis of korte excursie met Stichting Geo-wetenschappelijke Activiteiten, kortweg Georeizen. Onder begeleiding van (oud) Aardwetenschappers bezoekt u geologisch interessante gebieden waar je als 'gewone' toerist vaak niet komt.

Voor 2009 staan nog enkele korte, nabijgelegen excursies op het programma, zoals de excursie 'Schokland en Kraggenburg - van zwerfsteen tot groene klimaatredder', plus enkele verre en lange reizen. Tijdens de excursie in Schokland en Kraggenburg (op zaterdag 10 oktober 2009) laat prof. dr. Schuiling onder andere zijn olivijnproefveld in Kraggenburg zien, waar olivijn CO2 opneemt: de redding van de klimaatcrisis!

Hoe dit precies in zijn werk gaat, ontdekt u tijdens de excursie. Kosten voor dit uitstapje: € 25,-.

📌 Kijk op www.georeizen.nl hoe u zich aan kunt melden.

Wat heeft u met uw U-fonds alumnipas?

Ben je direct na de studie U-fonds alumnipashouder geworden?

"Nee, iets later. Een vriendin stuurde mij de informatie door van het filmdebat, een alumni-activiteit die op 28 mei 2009 in het Louis Hartlooper Complex werd georganiseerd. Ik vond het een interessant thema ('Hebben ex-gedetineerden na het einde van hun straf recht op een goede terugkeer in de maatschappij?', red.). Op de avond zelf heb ik direct de pas aangeschaft. Ik ben dus sinds een paar maanden alumnipashouder."

Waarom ben je U-fonds alumnipashouder geworden?

"Ik ontdekte dat er veel interessante activiteiten voor alumni worden georganiseerd. Ik ben van plan om in de toekomst meer activiteiten te gaan bezoeken, maar daar moet ik me nog goed in gaan verdiepen."

Wat vond je van het filmdebat?

"Ik vond de film, *Boy A*, erg interessant. Het duurde even voordat het debat op gang kwam, maar het thema van de avond vond ik erg leuk."

Kijkt u weleens op www.uu.nl/alumni?

"Nee, ook de site moet ik nog helemaal ontdekken! Dat ben ik binnenkort wel van plan."

Kaj van Geleuken

Alumna Psychologie (2008)

Begunstigersactie!

Kijk op Karakter

Wie ben ik? Persoonlijkheidstests, assessments en enneagrammen zijn populairder dan ooit, maar hoe betrouwbaar zijn deze methoden? In het boek 'Kijk op Karakter' van Willem

Koops en Maria Splinter presenteren Utrechtse wetenschappers de nieuwe inzichten in de samenhang tussen persoonlijkheid en gedrag. Geïnteresseerd? Het Universiteitsfonds geeft vijf exemplaren weg. Stuur een mail naar alumni@uu.nl, onder vermelding van 'Kijk op Karakter'. De actie geldt alleen voor begunstigers, dus vermeld uw naam, adres en alumnipasnummer. In de volgende Illuster maken we de prijswinnaars bekend.

Kijk op pagina 5 van deze Illuster om te lezen welke begunstigers het boek 'De High Performance organisatie' uit de vorige Illuster toegestuurd krijgen.

Bent u al begunstiger?

Het Universiteitsfonds organiseert een uitgebreid programma voor alumni in binnen- en buitenland en verstrekt subsidies voor activiteiten voor en door studenten en alumni. Dit alles is mede mogelijk door de bijdragen van begunstigers: alumni, medewerkers en studenten. Draagt u uw universiteit een warm hart toe en wilt u profiteren van aantrekkelijke kortingen en bijzondere acties? Word dan ook begunstiger van het Universiteitsfonds.

U bent al begunstiger vanaf € 20,- per jaar. Pas afgestudeerd? Dan ontvangt u bovendien als welkomstcadeau de U-fonds usb-stick.

i Ga voor meer informatie en aanmelden naar www.uu.nl/alumni > AlumniServices.

Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau
Bezoekadres: Bestuursgebouw,
Heidelberglaan 8, Utrecht

Postadres:
Postbus 80125, 3508 TC, Utrecht
T (030) 253 80 25 (F (030) 253 80 26)
E alumni@uu.nl

Colofon

Illuster is een uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, in samenwerking met faculteiten en verenigingen. Illuster verschijnt vier keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 84.000. **Uitgever** Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau (Catharien Hamerslag en Jacomijn Timmermans) **Bladconcept & realisatie** Bergenwerkt (Anne-marie van Bergen en Sandra Rijnen). **Hoofdredactie** Anne-marie van Bergen. **Redactieraad** Thijs Pollmann, emeritus hoogleraar Letteren; Arie Smit, oud-directeur TeleacNot, oud-voorzitter U-fonds; Lex Heerma van Voss, hoogleraar faculteit Sociale Wetenschappen; Tom Peijster, management-consultant directoraat communicatie Rabobank Nederland; Ludo Koks, adjunct-directeur Communicatie Service Centrum, persvoorlichter,

Universiteit Utrecht; David Veldman, marketingcommunicatiespecialist Uitgeverij Virtumedia; Olfert Koning, redacteur/verslaggever bij NCRV Radio, Marianne Hoornenborg, senior communicatieadviseur, Amsterdams Bureau voor Communicatie. **Beeld (back)cover** Ivar Pel. **Ontwerp en opmaak** WRİK (BNO), Utrecht. **Druk** Thieme Rotatie Zwolle. **ISSN** 1338-4703. Voor toezending is gebruik gemaakt van het alumnibestand van de Universiteit Utrecht. © Universiteit Utrecht. Illuster, periodiek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is – met bronvermelding – toegestaan.

Hebt u een mening of bijdrage? Mail de redactie:
alumni@uu.nl

Faculteit Sociale Wetenschappen

- **Alle departementen**, Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht, (030) 253 67 18, m.m.splinter@uu.nl

Faculteit Geneeskunde

- **Algemene Gezondheidswetenschappen** (088) 755 34 64, J.C.P.J.deGroot@umcutrecht.nl
- **Biomedische Wetenschappen** (088) 755 75 72, Kirsten Boersma-Van Nierop, K.vanNierop@umcutrecht.nl
- **Overige departementen**, Postbus 80030, 3508 TA Utrecht, (088) 755 34 06, h.m.dobbelaar@umcutrecht.nl

Interfacultaire onderzoeken opleidingsorganisaties:

- **IVLOS**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 44 94, m.m.vanrijswijk@uu.nl

Contactpersonen nationaal

- **Regio Amsterdam**, Peter de Haan, amsterdam.alumni@uu.nl
- **Regio Arnhem**, Nico Kok, arnhem.alumni@uu.nl
- **Regio Brabant**, Kees Ampt, brabant.alumni@uu.nl
- **Regio Den Haag**, Giap Tan, denhaag.alumni@uu.nl
- **Regio Rotterdam**, Joost van Hiltten, rotterdam.alumni@uu.nl
- **Regio Utrecht**, Juditha Melssen, utrecht.alumni@uu.nl
- **Regio Zwolle**, Hans Harms, zwolle.alumni@uu.nl

Contactpersonen internationaal

- **België**, Anne Logman, aalogman@gmail.com
- **Engeland**, Frank Krikhaar, Joost Beunderman, ufonds@uu.nl
- **Indonesië**, Theo Tuwankotta, indonesia@alumni.uu.nl
- **Verenigde Staten**, Irma Jansen, irmabjansen@gmail.com
- **Zuid-Afrika**, Lizel Mostert, ufonds@uu.nl
- **Overige landen**, (030) 253 80 25, alumni@uu.nl

Leren van 'The World
Economic History Congress'

Alumnus Cees Korvinus
wordt VARA-directeur

Workshop voor jonge
alumni over keuzestress

Elsken van der Wall • oncoloog, hoogleraar Interne Geneeskunde,
universiteitshoogleraar en **alumna Geneeskunde** werd in haar
keuze voor de interne geneeskunde **sterk beïnvloed** door de colleges
die ze liep bij de Utrechtse internist **prof. dr. Willem Erkelens:**
"Die kon met **zo'n passie de kracht** van het vak overbrengen!"

Lees meer op pagina 14